

Otorhinolaryngologie in het Oude Egypte

A. L. Pahor

A.L. Pahor

Consultant ENT surgeon
The Priority Hospital
Priority Road, Edgbaston
Birmingham, B5 7UG,
England

Het onderwerp van dit proefschrift is welke medische kennis in het Oude Egypte aanwezig was. Het proefschrift telt 8 hoofdstukken.

Hoofdstuk 1 is een inleidend hoofdstuk en het verschaft een beknopt historisch overzicht van Egypte beginnend in de prehistorie, vervolgens de periode van de dynastieën, de Griekse en de Romeinse periode, de Christelijke periode en van de Arabische invasie in 641 voor Christus tot de tegenwoordige tijd.

Een onderdeel is gewijd aan de positie van de vrouw in het Oude Egypte. Hierna volgt een bespreking van de stand van de geneeskunde in het Oude Egypte met vermelding van materia medica, algemeen voorkomende ziekten, de oorsprong van verscheidene medische wonden en uitdrukkingen en de relatie tussen het Oude Egypte en het oude Griekenland vooral op het terrein van de geneeskunde.

Hoofdstuk 2 bestaat uit 3 delen en in totaal 29 illustraties. Deel 1 verschaft een overzicht van de bestaande medische kennis ten tijde van het Oude Egypte met beschrijvingen van medische geschriften (papyrus), klinische diagnoses, voorkomende verwondingen, aan te leggen verbanden en chirurgische instrumenten.

Hierop volgend een beschrijving van de toenmalige kennis van de oorheelkunde zoals de anatomie, otitis media met effusie, nattende en ontstoken oren, trauma's van het oor en een beschrijving van de eerste ooit beschreven ooroperaties. Deel 2 gaat over de rhinologie en begint met een beschrijving van de anatomie en de fysiologie.

Daarna volgt een bespreking van neusafscheiding, neusbloeding en neustrauma's. Tenslotte een bespreking van trauma's van de larynx en de slokdarm.

Deel 3 bespreekt ziekten in de hals en de schildklier. Het eindigt met een neurologisch deel met aandacht voor de anatomie, de fysiologie, migraine, tetanus en trepanatie.

Hoofdstuk 3 gaat vooral over ziekten van de tanden en de mond en mond- en keelholte, zoals de lippen, tandvlees, de tong, het verhemelte, speekselklierandoeningen en de verlengde processus styloideus.

Hoofdstuk 4 bespreekt de historie van de tracheotomie, welke teruggaat tot in de tijd van het Oude Egypte.

Hoofdstuk 5 is het resultaat van een veldstudie. Het verklaart waarom NiAnkh-Sehmet, een dokter in de 5de Dynastie als de eerste rhinoloog in de geschiedenis wordt beschouwd.

Hoofdstuk 6 telt 21 illustraties en bespreekt oude vermeldingen over het voorkomen van neuspoliepen (hoofdstuk 6.1) en de verwijdering van neuspoliepen (hoofdstuk 6.2) in de tijd van het Oude Egypte.

Hoofdstuk 7 is ter afsluiting een algemene discussie en conclusie.

Samenvatting van het proefschrift
"Otorhinolaryngologie in het Oude Egypte",
A. Pahor Verdedigd op 29 november 2006 te Nijmegen
Promotores: Prof dr. C.W.R.J. Cremers (Nijmegen)
en Professor dr. H. ten Have (Nijmegen)
Co-promotor: Mr. N. Weir (Guilford, England)